

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzh@dzh.gov.mk
www.dzh.gov.mk

Број: 21-130/8

Дата: 06.12.2011

ДО

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршена е ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Министерство за култура (во натамошниот текст МК) - сметка на основен буџет, за 2010 година.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за наменското и законско користење на средствата на МК за 2005 година за кои е изразено мислење со резерва. Со ревизијата за 2010 година беше опфатено и спроведувањето на препораките, дадени во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2005 година, при што е констатиран задоволителен напредок во имплементацијата на препораките. Од вкупно 9 препораки имплементирани се 5, 3 препораки не се спроведени, додека 1 препорака не може да се спроведе.

Врз основа на резултатите од ревизијата за 2010 година, изразуваме позитивно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи на оваа сметка, а за прашањата во врска со усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива изразивме мислење со резерва.

Со ревизијата констатирајме дека МК не извршило фактички попис на побарувањата и обврските, а извештајот за целокупниот попис на средствата и изворите на средствата е изготвен со задоцнување предизвикано од објективни причини. Утврдивме кадровска неекипираност на единицата за внатрешна ревизија што резултира со низок опфат на ревизии во услови на зголемен буџет на МК за реализација на изградбата на повеќе капиталните објекти од областа на културата. Извршена е авансна исплата на средства на изведувачот на работите за проектот Реконструкција на Стар Театар која не е во согласност со одредбите од склучениот договор и доставената понуда во постапката за јавни набавки.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 1

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Со цел подобрување на состојбата во МК ревизијата препорачува да се преземат активности за реално утврдување на обврските и побарувањата со наредниот попис, кадровско доекипирање на единицата за внатрешна ревизија, како и целосно придржување до одредбите од склучените договори за инвестициони активности.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 2

**МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

1. Вовед

- 1.1 Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи од страна 9 до 11 заедно со ревизија на усогласеност на МК - сметка на основен буџет, финансирање на дејности од областа на културата, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, преглед на промени на извори на капиталните средства за 2010 година, и преглед на значајни сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.
- 1.2 Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3 Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за наменското и законско користење на средствата на МК за 2005 година за кои е изразено мислење со резерв.
- 1.4 Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот, застапувано од:

- Елизабета Канческа - Милевска, министер од 26.07.2008 година

Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците на МК се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 3

2. Цели и делокруг на ревизијата

2.1 Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1 е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки, и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изгответи, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизија на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2 Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3 Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања докази кои што ги поткрепуваат износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали се резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовката и објективното презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.4. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 01.03.2011 до 20.06.2011 кај МК од тим на Државниот завод за ревизија.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

3. Осврт на ревизијата од претходни години - спроведување на препораките

Ревизијата од точката 1.1. опфати и ревизија на спроведување на препораките дадени во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2005 година, при што констатира задоволителен напредок во имплементацијата на дадените препораки во Конечниот извештај на ОДР за 2005 година. Од вкупно 9 препораки имплементирани се 5, 3 препораки не се спроведени, додека 1 препорака не може да се спроведе поради пренесување на надлежноста за одреден вид расходи на националните установи.

Во Прилог 1 кон овој извештај, дадени се резултатите од извршената ревизија на спроведувањето на препораките презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2005 година.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија на ден 19.07.2011 година.

На ден 07.11.2011 година број 21-130/7 примени се забелешки од одговорното лице на субјектот, број 38-12581/3 од 03.11.2011, по Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор.

Забелешките се разгледани и делумно е прифатена дадената забелешка по наодот во точката 4.3.1 при што извршени се соодветни промени во утврдените состојби изнесени во Нацрт извештајот.

Текстот на забелешките е даден во прилог кон Конечниот извештај за сметката 637-12, а одговорот на ревизијата е даден во прилог кон овој Конечен извештај.

4.1 Усогласеност со закони и прописи

4.1.1 Од извршениот увид во документацијата во врска со исплатените средства за реализација на службените патувања во странство кај дел од патните сметки утврдивме неосновано признавање на трошоци по основ на извршена исплата по сметки за угостителски услуги во висина од 324 илјади денари што не е во согласност со членовите 4, 6 и 9 од Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на државната управа им се признаваат во тековни трошоци.

Наведените неправилности имаат за ефект исплата на буџетски средства без правен основ.

Препорака

При исплатата на средства за службени патувања во странство да се признаваат само трошоците кои се уредени со соодветните законски и подзаконски прописи.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 5

**МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

4.1.2 Со Правилникот за внатрешна организација на Министерството за култура од 2010 година, единицата за внатрешна ревизија е организирана како Сектор за внатрешна ревизија со две одделенија. Овој Сектор во 2010 година функционира само со двајца вработени во Одделението за финансиска ревизија и ревизија на регуларност без раководител, иако со Правилникот за систематизација на работни места предвидени се вкупно 11 извршители. Ваквата состојба не е во согласност со одредбите од член 31 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

Поради кадровската неекипираност на секторот во текот на 2010 година извршени се вкупно 6 внатрешни ревизии. Имајќи ја предвид висината на средствата наменети за финансирање на вкупно 106 Национални установи и дејностите од областа на културата, како и изградбата на капитални објекти кои министерството е задолжено да ги реализира согласно Одлуката на Владата за изградба на капитални објекти од областа на културата од 26.08.2008 година, наведената состојба во поглед на екипирањата во единицата за внатрешната ревизија на министерството има за ефект низок опфат на ревизијата кој негативно влијае врз ефективноста на системот за внатрешна контрола.

Препорака

МК да преземе мерки за кадровско доекипирање и зголемување на опфатот на извршени ревизии на Секторот за внатрешна ревизија, а министерот да назначи раководно лице.

4.2 Финансиски извештаи

4.2.1. Пописот на средствата и изворите на средства со состојба на ден 31 декември 2010 година не е извршен во согласност одредбите од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници поради следното:

- Извештајот за извршениот попис на материјалните средства, ситниот инвентар, побарувањата и обврските со состојба на ден 31.12.2010 година изготвен е со задочнување од дваесет дена во однос на рокот за доставување на завршната сметка, поради селидби на дел од службите на МК во нови простории, што не е во согласност со член 35 од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.
- Не е извршен фактички попис на побарувањата и обврските на министерството со состојба на 31.12.2010 година, на начин како што е уредено со член 31в од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници, туку истите се исказани во Извештајот од пописната комисија според сметководствената евиденција. Ваквото постапување не дава доволно уверување за реалноста и објективноста на исказаната состојба на наведените позиции во Билансот на состојбата на ден 31.12.2010 година.

Препорака

Одговорните лица во министерството да преземат активности за реално утврдување на побарувањата и обврските со попис, на начин како што е предвидено со законските и подзаконските прописи.

4.2.2. Ревизијата констатира дека при исплатата на парични средства за службен пат во странство, во текот на годината не се евидентираат побарувања во сметководствената евиденција од лицата кои ги примиле средствата како дадени аванси, што не е во согласност со одредбите од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Истата неправилност е констатирана и со ревизорскиот извештај за 2003 и 2005 година и сеуште не е отстранета. Ваквата состојба има за последица необелоденување на фактичките побарувања во текот на годината при што не може да се утврди дали средствата се вратени во предвидениот рок.

Препорака

Одговорните служби во МК да обезбедат соодветно евидентирање на дадените аванси за службен пат во странство како побарувања од вработени во моментот на нивното настанување.

4.3 Користење на средства согласно Законот за јавни набавки

Проект: Реконструкција на „Стар театар“ Скопје

4.3.1. Во текот на 2007 година, МК на носителот на работите на изградба на објектот „Стар театар“ – Скопје му има исплатено два аванси во вкупен износ од 19.532 илјади денари или 17% од вкупната вредност на договорот (115.316 илјади денари). Во тендерската документација и склучениот договор со изведувачот на работите предвидени се одредби за исплата на аванс во висина од 10% од вредноста на Основниот договор доколку изведувачот на работите побарал исплата на аванс (член 26 од склучениот договор), меѓутоа со понудата за учество во постапката за јавни набавки избраниот економски оператор се изјасnil дека не бара исплата на аванс. Поради наведеното исплатениот аванс од 17% е неоправдан, дотолку повеќе што во моментот на исплатата не се доставени никакви документи (времени ситуации, фактури) за извршени работи на овој објект, како што е предвидено со Заклучок на Владата од 27.12.2008 година.

Препорака

МК да се придржува до утврдената висина на авансите согласно склучените договори и доставените понуди по објавените огласи за доделување договори за јавни набавки.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

4.3.2. Од извршените увид во документацијата за спроведените постапки за јавни набавки во врска со овој проект утврдивме слабости кои се наведени во точките 4.3.1. од Нацрт извештајот за сметката на основен буџет 637-12.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, финансиските извештаи ги представуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Министерството за култура на РМ - сметка на основен буџет 637-10, на ден 31 Декември 2010 и резултатот за финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за прашањата изнесени во точките 4.1.1. и 4.2. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Министерството за култура на РМ - сметка на основен буџет 637-10, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени практики.

Скопје, 25.11.2011 година

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Опис на позицијата	БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2010 година	
	2010	2009
Приходи		
Трансфери и донации	306.915	320.463
Вкупно приходи	306.915	320.463
Расходи		
Тековни расходи		
Плати, наемнини и надоместоци	58.554	55.484
Стоки и услуги	35.735	36.145
Субвенции и трансфери	4.649	3.365
Вкупно тековни расходи	98.938	94.994
Капитални расходи		
Капитални расходи	207.977	225.469
Вкупно капитални расходи	207.977	225.469

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

9

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ		
во 000 денари		
Опис на позицијата	2010	2009
Активиа		
Тековни средства		
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	5	0
Побарувања од вработените	520	391
Активни временски разграничувања	13.453	12.610
Аванси за капитални средства	1.311	1.726
Вкупно тековни средства	15.289	14.727
Постојани средства		
Нематеријални средства	225	237
Материјални добра и природни богатства	123.483	126.702
Материјални средства	154.278	131.815
Материјални средства во подготовкa	562.870	351.504
Вкупно постојани средства	840.856	610.258
Вкупна актива	856.145	624.985
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски по основ на хартии од вредност	188	0
Краткорочни обврски спрема добавувачи	5.775	6.526
Краткорочни финансиски обврски	2.394	1.744
Обврски спрема државата и други институции	5	8
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	5.282	4.678
Пасивни временски разграничувања	564.514	353.275
Вкупно тековни обврски	578.158	366.231
Извори на средства		
Извори на капитални средства	277.987	258.754
Вкупно извори на деловни средства	277.987	258.754
Вкупна пасива	856.145	624.985

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 10

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-10)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ПРЕГЛЕД НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2010 ГОДИНА		
О П И С	во 000 денари	
	Државен јавен капитал	Вкупно
Состојба 01.01.2010 година	258.754	258.754
Зголемување по основ на:	26.515	26.515
Набавки	18.313	18.313
Ревалоризација на амортизацијата	7.727	7.727
Преотстапени постојани средства	20	20
Останати зголемувања	455	
Намалување по основ на:	7.282	7.282
Амортизација	3.474	3.474
Останати намалувања	3.808	3.808
Состојба 31.12.2010 година	277.987	277.987

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 11

07. 11.2011

21 130/7

Бр. 38-12581/3

Датум: 03.11.2011 г.

До Државниот завод за ревизија на Република Македонија
Директор г-ѓа Тања Таневска

Скопје

Предмет: Одговор во врска со нацрт-извештаите за извршена ревизија во
Министерството за култура за 2010 година

Врска: Ваше писмо бр. 21-130/5 од 4.10.2011 год

Во врска со Нацрт-извештаите за извршена ревизија во
Министерството за култура за 2010 година, укажуваме за следново:

Министерството за култура е особено загрижено во однос на констатацијата изнесена во Нацрт-извештајот дека „за прашањата во врска со усогласеноста на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива“ Државниот завод за ревизија изразува „негативно мислење“.

Во Нацрт-Извештајот на Државниот завод за ревизија се констатирани само неколку наоди со препораки врз основа на кои е изнесено „негативното мислење“ што би значаело дека во сите сегменти од својата надлежност Министерството за култура работи спротивно на законските прописи.

Културата е исклучително комплексна, хетерогена и суптилна сфера, која во себе содржи три основни компоненти како творештвото, објавувањето на творештвото и заштитата на културното наследство, кои во својата суштина се и комплементарни, но и дијаметрално спротиставени.

Финансирањето на националниот интерес во културата Министерството за култура го реализира со доследно почитување на постојната законска регулатива, респектирајќи ги при тоа и сите специфики кои што произлегуваат од овој процес. При тоа е потребно да се има предвид и бројот на проектите, нивната суштина и нивното значење, кои се

доставуваат до Министерството за култура и кои се финансираат преку Министерството за култура на годишно ниво.

Со оглед на тоа што во Министерството за култура во 2010 година на Конкурсот за финансирање на проекти од националниот интерес се доставени 6500 проекти, а во Нацрт -извештајот се констатирани недостатоци во доследната примена на законската регулатива само кај 40 проекти, односно процентуално помалку од 0,1% од вкупниот број на проекти, цениме дека вашата констатација не е во согласност со фактичката состојба и не може да се генерализира под поимот „негативно мислење“.

Во однос на забелешките на ревизијата во начинот на планирањето, спроведувањето и реализација на постапките за јавни набавки, ревизијата констатирала состојби кои упатуваат на извршено поништување на постапките за јавни набавки, поради грешки во проценката на износот на средствата потребни за реализација на набавката, слабости во изборот на елементи за евалуација на понудите и утврдување на способноста на економските оператори да го извршат предметот на набавката, слабости во изработената проектна документација за изградба на капиталните објекти што доведува до потреба од склучување на анекси за вршење на дополнителни и непредвидени работи. Министерството за култура смета дека овој наод е неточен и неоснован и нема доволно аргументи истиот да се препише за недостаток во работата на Министерството за култура при спроведувањето на Законот за јавни набавки.

Имено, во член 99 од Законот за јавни набавки е утврдено дека за дополнителни и непредвидени работи кои не се вклучени во основниот договор и истите не може да бидат технички и економски одделени од него а се неопходни за неговото завршување, договорниот орган може да го користи овој основ за спроведување на постапка за преговарање без претходно објавување на оглас. Во Законот е содржан и дополнителен услов, дополнителните и непредвидените работи да не го надминуваат законскиот дозволен лимит од 30% од вредноста на Договорот. Министерството за култура за реализација на веќе започнати проекти, а се со цел тие успешно да се финализираат има реализирано постапки со преговарање без претходно објавување на оглас, во рамки на дозволениот законски лимит од 30% од вредноста на набавката. Наведените постапки се и во согласност со стандардите на меѓународната практика од областа на градежништвото, како и со познатиот ФИДИК, каде исто така е предвидено при планирањето на средствата за изградба на еден објект да постои 20%, 30%, како дозволен лимит во надминување на првичната проценка при изградбата на одреден објект. Затоа сметаме дека и нашите законодавци ја имаат регулирано оваа

ситуација на начин кој е во согласност со европското и меѓународното искуството за спроведување на ваков вид на постапки. Исто така, укажуваме дека не постои слабост во изработката на проектната документација за капиталните проекти, од причина што од моментот на проектирање, па до добивање на градежна дозвола постои проверка на сите проекти од страна на ревиденти по сите фази, како услов за добивање на градежна дозвола за да се отпочне со градбата. Ревидентскиот извештај е дел од целокупната пропратна документација која се доставува до надлежниот орган за добивање на градежна дозвола согласно Законот за градба. Министерството за култура, ревидентите ги избира во постапка согласно Законот за јавни набавки и истите треба да поседуваат соодветни лиценци, категоризирани според типот на градба, кои ги издава Министерството за транспорт и врски

Исто така, сакаме да нагласиме дека не станува збор за пропусти во изработката на проектната документација, туку напротив, градбата е динамична категорија, која често пати од моментот на проектирање па се до отпочнувањето на градбата, па и самата градба, бара промени во поглед на техничко технолошките решенија, статичка стабилност, заштита на јамата и сл. Во прилог на ваквиот став, го посочуваме примерот со изградбата на Стариот театар-Скопје, каде што при ископот на градежната јама, се најде на остатоци од стариот театар, заради што теренот каде што беше предвидено да се изврши ископот на јамата, мораше претходно да се расчисти. Заради надминување на наведената ситуација Министерството за култура мораше со изведувачот на градежните работи Бетон Штип да спроведе постапка со преговарање за дополнителни и непредвидени работи. Оттаму Министерството за култура, не може, а и не е во согласност со правилата и стандардите за изградба на да не ги превземе сите потребни мерки кои се во функција на изградбата на објектот.

Што се однесува на забелешката за ненавремено воведување во работа, Министерството за култура укажува дека постојат предуслови за почнување со градба, а тоа се: оформување на градилиште, добивање согласност од надлежни институции за пристап на товарни возила, добивање согласност за користење струја и водовод за градилиште, што значи дека откако ќе се создадат сите предуслови, надзорниот орган во согласност со Законот за градење ги воведува изведувачите во изградбата. Истовремено, сакаме да напомнеме дека и она што е совршено испроектирано и предвидено во проектите, односно на хартија, на терен не е секогаш така, односно се јавуваат разни проблеми, почнувајќи од ископот на јамата, темелите и другите фази за кои инвеститорот заедно со проектантот,

изведувачот и надзорот наоѓа решенија за изградбата да тече непрекинато. Од моментот на појавување на проблемот до самото негојво решавање, надзорниот орган го запишува тоа во градежната книга и до моментот на отстранување на проблемот мирува рокот на изведувачот за изведба на предметот на договорот. Сево ова се смета за оправдани причини за продолжувањето на рокот. Доколку не постојат оправдани причини за продолжување на рокот, согласно со склучените договори на изведувачот му се наплаќаат казнени пенали предвидени во самите договори. Во прилог на горе наведеното ги доставуваме како

Доказ 1: Договор со „Бетон“ Штип и Времена ситуација кога се одбиваат казнени пенали.

Од тука цениме дека дел од изнесените наоди кои се однесуваат на примена на Законот за јавни набавки, повеќе се соодветни за препораки за измена на Законот за јавните набавки, отколку за забелешки кои можат да бидат ставени во функција на незаконско работење на Министерството за култура.

Министерството за култура во периодот од 2007-2010 година релизираше вкупно 328 јавни набавки и целокупната документација за повеќето од нив беше доставена на увид на ревизорите. Во Нацрт-извештајот се констатирани само неколку забелешки заради што цениме дека е потребно Државниот завод за ревизија да ја преиспита изнесената констатација со која целокупната работа на Министерството за култура во овој дел, се квалификува со зборовите „негативно мислење“.

Во однос на Нацрт-извештајот за Сметка на основен буџет финансирање на дејностите од областа на културата, во продолжение го доставуваме нашиот одговор со приложени докази и бараме тие да бидат прифатени по следниве основи:

1. Во однос на забелешката под точка 4.1.1. укажуваме дека Националната програма за култура за периодот од 2004 до 2008 година, донесена во согласност со Законот за културата од 1998, е конципирана и донесена како програмски документ без јасно изразени цели и приоритети, како и без акциски план и мерила врз чија основа ќе се следи нејзината примена. Од наведените причини, Националната програма и немаше практична реализација.

Националната програма ги содржеше следниве општи приоритети:

- Децентрализација;
- Балансирана поддршка на културното наследство и современото творештво;

- Подобрување на менаџментот во културата;
- Афирмирање на културниот идентитет на заедниците;
- Соработка со невладините организации;
- Меѓународна соработка со соседите.

Вака дефинираните приоритети не претставуваат насоки кои се релевантни за Годишната програма за финансирање на националниот интерес во културата, туку се главно постулати, односно принципи за работа на Министерството за култура. И во годините кога Националната програма беше со важност истата не беше релевантна за финансирање на националниот интерес во културата. Националниот интерес во проектите по Конкурсот не се идентификува врз основа на ваков вид на документи, туку тој се препознава пред се врз основа на истекено – стручно мислење кое Министерството за култура го обезбедува преку учество на стручни лица во комисиите кои вршат евалуација на проектите по Конкурсот. Недонесувањето на Националната програма во никој случај не може да го доведе во прашање континуираното финансирање на националниот интерес во културата.

Имајќи предвид дека на културата ѝ е потребен стратегиски развоен документ преку кој државата ќе ги определи начинот, обемот и механизмите на поддршка во културата, со измените на Законот за културата („Службен весник на РМ“ бр. 47/2011) е утврдено дека Собранието на Република Македонија донесува Национална стратегија за развој на културата како стратегиски документ со кој се определуваат среднорочните цели и приоритети за развојот на културата и се утврдуваат организациските, финансиските и административните мерки за нејзиното остварување. Исто така, со цел Националната стратегија да има оперативна функција, во Законот е внесено и донесување на Акциски план за спроведување на Националната стратегија, за чиј степен на реализација Министерството за култура ќе биде обврзано еднаш годишно да доставува извештај до Собранието на Република Македонија. Врз основа на Националната стратегија ќе биде изготвен и нов системски пропис од областа на културата.

Во функција на подготовкa на нова Национална стратегија Министерството за култура направи анализа на состојбите во областа на културата за периодот од 2005-2011 и подготви Нацрт-верзија на Националната стратегија за развој на културата. Изработката на Националната стратегија е комплексна работа на која и претходат бројни анализи, заради што е потребен подолг временски период за нејзината изработка.

(Доказ 2:Работна верзија на Националната стратегија за областа на културата и Анализа на состојбите)

Министерството за култура цени дека многу посоодветен документ за утврдување на приоритетите во областа на културата е Стратешкиот план на Министерството за култура, кој содржи визија и мисија на Министерството за култура и приоритети за работа (и финансирање) во следниот тригодишен период. Приоритетите се операционализираат преку програми кои во себе содржат План за реализација на активностите. Стратешкиот план дава многу попрецизни насоки за работата на комисиите при изборот на програми и проекти кои се од национален интерес.

Во однос на постоењето на мерливи критериуми врз чија основа ќе може да се спроведе егзактно вреднување на проектите, укажуваме дека културата не е лесно мерлива категорија која може едноставно да се квантфицира со мерливи критериуми. Воопшто уметноста не може да се мери со квантитативни критериуми, туку со вредносни критериуми. Во прилог кон ваквиот став ги посочуваме и компаративните искуства на Република Хрватска и на Република Србија каде што дадените критериуми за финансирање на дејностите од областа на културата мошне кореспондираат со критериумите содржани во Правилникот за критериумите за финансирање на програмите и проектите од национален интерес.

Доказ 3: Правилници на Република Хрватска и Република Србија

2. Во однос на забелешката под точка 4.1.2. во која се наведува дека голем дел од поднесените и поддржаните проекти доставени со пријавите на Конкурсот немаат приложено доказ за регулирање на авторските права, укажуваме дека дел од проектите поддржани со Годишната програма за финансирање на програмите и проектите од национален интерес не подлежат на Законот за авторското право и сродните права, пред сè, поради рокот на важење на авторското право. Имено, корисниците кои се должни да го регулираат авторското право во најголем дел поседуваат придружна документација што ја доставуваат до Министерството за култура.

Доказ 4: Фотокопии од авторски договори со корисници од музичко-сценската дејност, ликовната и галериската дејност, драмската дејност, издавачката дејност и литературата и фолклорот

3. Во однос на измените во Годишната програма за остварување на националниот интерес во културата (точка 4.1.3), ве известуваме дека во согласност со член 64 од Законот за културата, по конкурсите, односно

новиците од членовите 16, 62, 63, 67 и 68 на овој закон, комисиите, односно надворешните соработници, му предлагаат на министерот за култура кои програми, односно проекти по одделни дејности и работи од национален интерес треба да се содржат во Годишната програма. Измените на Годишната програма се вршат во иста постапка во која и се донесува Програмата. Имено, заради измени на проектите во текот на годината, носителите на проектот доставуваат барање до Министерството за култура, што е во согласност со договорите кои Министерството за култура ги склучува со корисниците каде е наведено „за измени и дополнувања на проектот утврден со овој Договор, корисникот има обврска писмено да побара согласност од Министерството, без која нема да може да ги изврши измената и дополнувањата на проектот. За измените и дополнувањата на проектот утврдени во претходниот став од овој член договорните страни склучуваат Анекс кон Договорот“. Барањето за измена на проектот го разгледуваат комисиите кои доставуваат предлог до министерот за прифаќање или одбивање на барањето за промена на проектот. Овие промени предизвикуваат и промени во Годишната програма поради што на крајот од годината се донесува пречистен текст на Годишната програма кој се објавува на веб-локацијата на Министерството за култура.

Притоа напоменуваме дека согласно Законот за културата, министерот за култура не е обврзан да го прифати предлогот на комисиите.

Со оглед на загарантираното право на двостепеност, учесниците на конкурсот имаат право да достават жалба во врска со Годишната програма.

Министерството за култура по основа на доставените жалби постапува согласно со член 235 од Законот за општата управна постапка (ако органот кој го донел решението најде дека жалбата е оправдана, а не е потребно да се спроведува нова испитна постапка, должен е работата поинаку да ја реши и со ново решение да го замени решението што се побива со жалбата) или согласно со член 238 (кога органот што го донел решението ќе најде дека поднесената жалба е допуштена, навремена и изјавена од овластено лице, а со ново решение не го заменил решението што се побива со жалбата, должен е без одлагање 15 дена од приемот на жалбата да му ја испрати на органот надлежен за решавање по жалбата).

Докази 5: Доставени жалби до надлежен орган

Барање за пренамена на годишна програма

4. Во однос на забелешката под точка 4.1.4. дека договорите не содржат одредби за намената на средствата кои се дodelени, напомнуваме дека Министерството за култура во основа субвенционира, односно не финансира во целост. Заради обезбедување на сите предуслови за

реализирање на културата во Република Македонија, Министерството за култура во согласност со член 61 од Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/98, 49/03, 82/05, 24/07, 116/2010, 47/2011 и 51/2011) има обврска да поддржи проекти на националните установи, проекти на самостојни уметници, проекти на општински-градски и приватни установи, проекти на други правни и физички лица, надоместоци на самостојни уметници, откуп, награди, осигурувања, стипендии и други форми.

Согласно со членот 8 од Законот за културата, Министерството има надлежност и обврска да обезбеди материјални, кадровски услови за развој на културата, да обезбеди услови за континуирано и непречено развивање на културата на сите нивоа, достапност на граѓаните до културата и културните вредности и нивно масовно користење, заштита и развој на културниот идентитет на културата на заедниците и слично. Во таа смисла, Министерството за култура има обврска во поширока смисла да го препознае националниот интерес во културата и да го поддржи со средства од Буџетот. Ова подразбира понекогаш Министерството за култура да се вклучи во финансирање на проекти со минимален процент од нивниот вкупен буџет. Од овие причини, поддршката на проектите во ваквите случаи се наведува со воопштена форма, односно како програмски средства за реализација на конкретен проект.

По поддржувањето на проектот, корисниците при писменото побарување на средствата за исплата, ја наведуваат намената на средствата од Министерството за култура и тоа го потврдуваат во извештајот кој како финален документ се доставува во Министерството за култура. Од овие причини, Министерството за култура средствата во договорите ги детерминира како програмски, кои подразбираат уметничка програма, и материјални, кои подразбираат трошоци за техничка реализација на проектите.

Во согласност со ставот 3 од членот 66 од Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/98, 49/03, 82/05, 24/07, 116/2010, 47/2011 и 51/2011), единките се должни да ги користат средствата наменски и по реализацијата на програмите да достават извештај до Министерството за култура. Согласно со ставот 4 од истиот член, Министерството за култура има право да врши контрола на наменското и законито трошење на средствата. Исто така, обврската на корисниците за доследно реализације на проектите и за доставување извештаи по реализацијата јасно се пропишува во членот 4 од Годишниот договор за финансирање, во кој е регулирана обврската на корисниците да достават до Министерството за култура финансиски и наративен извештај со

спецификација за вкупните трошоци, како и извештај за остварените приходи по извори најдоцна 30 дена од реализацијата на проектите и програмите (за другите корисници на буџетски средства) или до крајот на годината (за националните установи).

5. Во однос на забелешката под точка 4.1.5. дека во договорите не се содржани одредби според кои корисниците на средствата се должни да постапуваат во согласност со член 5 од Законот за јавните набавки, укажуваме дека Министерството за култура учествува процентуално во вкупниот буџет на проектите, односно не ги финансира во целост. Во Договорите кои Министерството за култура ги склучува со корисниците на средствата е наведено „секој корисник има обврска финансиските средства дodelени од Министерството да ги користи наменски, законски, рационално и економично. Законитото користење на средствата претпоставува почитување на сите законски прописи, не само на Законот за јавни набавки. Доследното почитување на законските прописи е обврска на корисникот на средствата, за што раководното лице на корисникот на средствата е одговорен пред законот. При тоа напоменуваме дека при редовната контрола на работата на субјектите, особено на здруженијата на графани и установи кои се корисници на поголеми буџетски средства, од страна на ревизијата и инспекциската служба на Министерството за култура, не се констатирани наоди дека средствата се користени спротивно на Законот за јавните набавки..

Доказ 6: Резимеа на ревизиите на вонбуџетски корисници на средства

6. Во однос на забелешката под точка 4.1.6. дека во издавачката дејност документацијата по конкурсot била нецелосна, напомнуваме дека во интерес на содржината на проектот, комисиите се составени од релевантни претставници од одредените области и во најголемиот број случаи апликациите ги доставуваат веќе познати автори или издавачи кои веќе учествувале на конкурсите на Министерството за култура. Придружната документација, на пр. биографија на авторот или не доставувањето на документ за регистрација на издавачот, во услови кога таква биографија или документ постои во документацијата на Министерството за култура, врз основа на претходен Конкурс не е основ за елиминирање проектот од натамошна евалуација, кој по својата содржина преставува проект од национален интерес. Таа е дополнително објаснување на проектот и е важна за авторите кои немаат изданија зад себе.

7. Во однос на забелешката под точка 4.1.7 за примената на Законот за задолжителен примерок, укажуваме дека во согласност со член 12 став 1 од Годишниот договор за издавачка дејност, „*Корисникот има обврска да ги исполни обврските од Законот за задолжителен примерок и најдоцна до 1.11.2010 год. да ги испрати до НУБ „Климент Охридски“ - Скопје петте задолжителни примероци.*“, корисниците ги доставуваат задолжителните 5 примероци до НУБ „Климент Охридски“ - Скопје.

За реализацирањето на проектите, согласно со став 2 и став 3 од членот 12 од Договорот, „*Корисникот е должен до НУБ „Климент Охридски“ - Скопје да достави и други примероци, и тоа: 50 примероци од реализираните прозни изданија, 50 од поетските, 15 од монографиите, односно 30 од ЦД-ромовите, како и 50 примероци од секој број на списанието.*“

Корисникот е должен да достави по 10 примероци од секој поддржан наслов до Министерството за култура.“

Одделението за издавачка дејност ја следи нивната реализација на 2 нивоа - со доставување готови примероци до Министерството за култура и одреден број примероци според видот на публикацијата до НУБ „Св. Климент Охридски“ - Скопје.

Корисникот има обврска да ги достави испечатените примероци до Министерството за култура со придржко писмо, но со оглед на тоа што обврска на корисникот е доставување на примероците, а не придржното писмо за процесот на доставување, Министерството за култура ги прифаќа и ги евидентира доставените примероци. Одделението повторно врши проверка за реализацијата на изданијата и за нивното доставување до Националната установа „Св. Климент Охридски“ - Скопје според официјалниот допис/известување доставено од Установата која, всушност, е задолжена за евидентирање, чување и користење на испечатените публикации во РМ. По извршените проверки на 2 нивоа и добиените потврди, се пристапува кон понатамошно исполнување на одредбите од склучениот договор. При тоа во надлежност на НУБ „Св. Климент Охридски“ е начинот на кој се регулира доставувањето на испечатениот примерок во Библиотеката.

Доказ 7: Известување од НУБ „Св. Климент Охридски“ за доставување на испечатени примероци подржани од МК

8. Во однос на забелешката под точка 4.1.8 дека од програма 10 се покриваат трошоци за Комисијата за лекторски испит, Совет за македонски јазик и огласи, заради ограничените буџетски средства на Министерството за култура потребни за оваа намена раздел 180.01. Министерството ги

исплаќаше средствата за Комисијата за лекторски испит, Совет за македонски јазик и огласи од издавачка дејност како најблиско сродна дејност со споменатите активности. Исплаќањето за овие активности од наведената програма се врши години наназад за што Министерството за култура немаше забелешки во ревизорскиот извештај на Државниот завод за ревизија од 2005 година.

Напомнуваме дека средствата за оваа намена се планирани на почетокот на годината на оваа ставка и се потрошени наменски за работата на наведените тела. Сепак, Министерството за култура во планирањето на следниот буџет за 2012 година ќе постапи по укажаната препорака за соодветно сервисирање на овие средства односно да не се исплаќаат од програма 10 раздел 180.01-други трансфери.

9. Во однос на забелешката под точка 4.1.9. дека од музејската дејност се финансирали магистерски и докторски трудови, укажуваме дека со прописите за заштита на културното наследство е утврдена постапка за избор во стручни звања. Во законите од оваа област се пропишани услови и постапка под кои лицето може да се стекне со стручно звање. Меѓу другото, како услов е предвидено да има завршено магистерски студии (за избор во звањата виш конзерватор, виш библиотекар, виш кустос, виш филмолог), односно да има завршено докторски студии (за избор во звањата конзерватор-советник, библиотекар-советник, кустос-советник, советник-филмолог). Бидејќи се работи за стручно-научни професии, процесот на нивната континуирана едукација е неопходен и еден од суштинските услови за унапредување на дејноста, па поради тоа е даден и како еден од условите за избор во стручно звање. Консеквентно на ова, Министерството за култура смета дека финансиската поддршка само на одбраната на магистерските и докторските студии во рамките на годишните програми е оправдано и од аспект на Законот за заштита на културното наследство и од аспект на усвршување на кадарот како главен носител на стручно-научното дејствување во областите.

10. Во однос на забелешката изнесена под точка 4.2.1 укажуваме дека во посебни прегледи се евидентирани сите обврски кои произлегуваат од склучените договори за поддршка на проектите прифатени со Годишната програма на министерството и од склучените договори за реализација на капиталните проекти на министерството. Во посебните прегледи се следи реализацијата на секој од склучените договори. Овие прегледи и беа доставени на ревизијата. Договорите не се евидентирани во сметководството на министерството поради тоа што со еден корисник се

склучени повеќе договори за реализација на проекти од различни дејности и со тоа се усложнува евидентирањето во сметководството. Ве молиме во извештајот да се наведе дека постои евиденција за вредноста на сите склучени договори кои произлегуваат од Годишната програма на Министерството за култура по дејности и склучените договори за капиталните проекти и редовно се следи и ажурира нивната реализација. Прилог Табели и Прегледи за дел од проектите по Годишна програма и капиталните проекти

Во делот на Препораката по точката 4.2.1 во која укажувате да се усогласи состојбата на евидентираниите доспеани обврски со пријавените во Министерството за финансии ве известуваме дека, пријавувањето на достасаните а неисплатени обврските во Министерството за финансии се врши најдоцна до 10.01.2011 година согласно Упатството за трезорско работење, а книжење на обврските кои се однесуваат на периодот до 31.12.2010 година се врши и во месеците јануари и февруари 2011 година кога пристигнуваат финансови документи за периодот до 31.12.2010 година.

Со оглед на изнесеното неможе да постои целосно усогласување и совпаѓање помеѓу евидентираниите обврски во билансот на состојба по завршната сметка за 2010 година и пријавените обврски до 10.01.2011 година во Министерството за финансии. Имајќи го предвид наведеното сметаме дека во Препораката по точката 4.2.1. треба да се избрише делот: "и да ја усогласи состојбата на евидентираниите доспеани обврски со пријавените во Министерството за финансии".

Министерството за култура во 2012 година ќе ја согледа можноста сметководствено да ги евидентира сите обврски кои произлегуваат од склучените договори.

Доказа 8: Преглед на дел од прегледите од кои се гледа следењето на Договорите и нивната реализација кои произлегуваат од годишната програма и капиталните проекти

4.3. Користење на средства согласно со Законот за јавни набавки

11. Во однос на забелешките под точка 4.3.1 алинеја 1, Министерството за култура укажува дека при спроведувањето на јавните набавки, доследно во целост е почитуван Законот за јавните набавки, член 161, во кој критериумот рок, односно времето за извршување на работите како критериум е користено во општиот критериум за доделување Договор за јавна набавка – економски најповољна понуда и овој критериум секогаш е бодиран од 10 до 20 бода, што претставува мал број бодови во однос на

другите критериуми за бодирање. Министерството за култура предметните јавни набавки настојува да се завршат во утврдениот рок, кој единствено се пролонгира доколку постојат објективни причини кои и согласно Законот се оправдани причини, погоре објаснети.

Во однос на забелешките во точката 4.3.1. алинеја 2, во која се наведува дека квалитетот како критериум се оценува врз основа на елементи, како што се: број на вработени лица, техничка опременост, број на изведени работи на слични проекти кои се користени како критериуми за бодување во согласност со членот 161 став 2 и став 3, тие секогаш одговараат на предметот на договорот за јавна набавка. Овие критериуми се користени и како минимум критериуми без кои не би можел да се реализира договорот за јавна набавка, како и за да се изврши избор на најповолен и квалитетен економски оператор за реализација на предметот на набавката. Доколку сметате дека Министерството за култура не определило доволно соодветни критериуми за бодување за ревидираните комплексни постапки за јавни набавки, ве молиме во вашиот Конечен извештај да ни посочите конкретни критериуми за бодување кои нема да ги вклучуваат бројот на вработени лица, техничката опременост, бројот на изведени работи на слични проекти, времето на изведување и слично, а со кои би можело да се оцени кои економски оператори се доволно компетентни за реализација на капиталните проекти што ги реализира Министерството, со цел Министерството понатаму да ги користи во идните јавни набавки. Истовремено укажуваме дека во согласност со Законот за јавните набавки во тендерските документации е предвидена можност изведувачот да ангажира подизведувачи за дел од договорот за јавната набавка, додека за квалитетот на изведените работи одговара економскиот оператор кој е избран според утврдените критериуми од тендерската документација.

Во однос на забелешките во точката 4.3.1. алинеја 3 во која се наведува дека се бара заинтересираните економски оператори да исполнуваат услови за економско-финансиска и техничка способност со критериуми кои ги исполнуваат само ограничен број економски оператори, со што директно се загрозува конкурентноста, истакнуваме дека овој ревизорски наод не е точен од причина што во согласност со член 151 и член 154 од Законот за јавните набавки, економските оператори можат да бидат поддржани економски и технички од страна на други субјекти. Исто така, економските оператори согласно со Законот за јавните набавки можат да настапуваат како група на понудувачи, со што не се загрозува конкурентноста во однос на споменатите критериуми, а се обезбедува потребниот квалитет за

реализација на соодветниот договор. Строго поставените критериуми никако не значат елиминирање на конкуренцијата, туку напротив истите преставуваат основ за оправдана селекција на економски оператори кои се подобни да го реализираат предметот на набавката.

Истакнуваме дека вашите ревизорски наоди наведени во точката 4.3.1 алинеи 1, 2 и 3 се релевантни, пред сè, за подобрување на постојната законска регулатива која ја опфаќа областа на јавните набавки, а не можат да бидат забелешки на работата на Министерството за култура бидејќи ова министерство е должно да ги применува сите одредби од Законот за јавни набавки онака како што се предвидени во истиот.

Доказ 9: Извадок од Тендерска документација бр. 39-898/21 од 14.3.2008 год.

Проект: Изградба на Музеј на македонската борба за државност и самостојност, Музеј на ВМРО и Музеј на комунистичкиот режим

12. Во однос на забелешките од точката 4.3.2. за изработка на восочните фигури за музејскиот комплекс „Музеј на македонската борба“, а која се однесува на восочните фигури, цениме дека е потребно да ви дадеме пошироко објаснување поткрепено со факти и докази. Имено, Министерството за култура, како носител на изградбата на овој капитален објект, беше задолжено да изработи програма за презентација на историјата на Република Македонија претставена преку восочни фигури на личности и настани од нејзината историја. За таа цел, првично беше предвидено да има 40 восочни фигури и 5 сцени што ги предложи тимот од историчари кои истражуваат и работат на оваа проблематика. Министерството за култура на 12.6.2007 година донесе Решение за потреба од јавна набавка бр. 38 Меѓународен ограничен повик бр.1/07 бр.32-5595/1, за изработка на 40 восочни фигури и 5 сцени на личности и настани од историјата на Република Македонија. По истекот на законските рокови предвидени во Законот за јавни набавки „Службен весник на Република Македонија“ бр. 19/2004 и 109/2005, во Министерството за култура во врска со оваа јавна набавка не пристигна ниту една понуда, па согласно со Законот за јавни набавки, постапката се поништува и комисијата му предлага на министерот да ја повтори постапка, за што и донесе Решение за невршење на избор на најповолен понудувач бр. 32-5595/5 од 24.07.2007 година. На 25.7.2007 година министерот за култура донесе ново Решение за потреба од јавна набавка бр. 42 и објавува Повторен меѓународен ограничен повик бр. 2/07. На повторниот меѓународен ограничен повик не беше доставена ниту една понуда согласно со Законот за јавни набавки, по што Комисијата му

предложи на министерот да го поништи Решението и да побара согласност од Бирото за јавни набавки да почне постапка со преговарање, бидејќи согласно со Законот за јавни набавки се исполнети условите од член 67 став 1 алинеја 1 („Службен весник на РМ“ бр. 19/04).

Доказ 9: Целокупна документација од Меѓународна ограничен повик Јавна набавка бр. 38/07 и Јавна набавка бр. 42/07 за изработка на 40 восочни фигури

По добивањето на Согласноста од Бирото за јавни набавки 23-32335/4 од 08.10.2007 година, Министерството за култура почна постапка со преговарање согласно со Законот за јавни набавки кој тогаш бил во примена. Министерството за култура, соочено со проблемот за реализација на овој проект, за кој дотогаш во Република Македонија немаше искуствена практика и за прв пат се спроведуваше ваков вид набавка, почна процес на истражување на специјализирани музеи кои изработуваат восочни фигури, и тоа: Мадам Тисо - Лондон, Музеите на восочни фигури во Петербург, Москва, Прага, Киев и во Америка, по своја иницијатива, но и со помош на амбасадите, оствари средби со голем број од нив, заради изнаоѓање соодветно решение согласно со законските прописи и согласно потребата од рационално користење на Буџетските средства.

Првата средба МК ја оствари со Музејот на восочни фигури „Мадам Тисо“, а делегацијата ја предводеше министерот за култура Арификмет Џемаили. На состанокот ни беше кажано, а и подоцна добивме писмо, дека политиката на „Мадам Тисо“ не е комерцијално изработување по порачка восочни фигури, туку дека станува збор за партнерство, со јасно утврден процент на заработка и задржување на брендот „Мадам Тисо“, што во никој случај не одговараше на нашата концепција. Во разговорите што ги водевме успеавме апроксимативно да ја дознаеме цената на чинење на една восочна фигура која изнесување 88 илјади фунти.

**Доказ 10 : Целокупната коресподенција со Музејот Мадам Тисо
Лондон**

По остварената средба во музејот „Мадам Тисо“ во Лондон, Министерството за култура оствари средби со Музеите на восочни фигури во Петербург, во Прага и во Москва, Факултетот за уметност во Прага, и притоа се соочи со проблемот со високи цени и со примената на Законот за јавни набавки.

Доказ 11: Останата кореспонденција со амбасади и Академијата за уметност во Прага

По овој долг процес на средби и разговори, Министерството за култура испрати Покана за поднесување понуда бр. 59/07 за изработка на 40 восочни фигури на личности и настани од историјата на Република Македонија, преку нашите амбасади, до г. Зденек Пречлик и г. Томаш Вејдовски – Прага, „Mosoblereserve“ – Москва, Музејот на восочни фигури во Петербург и до Амбасадата на РМ во Киев.

По добиената документација од страна на понудувачите ни беа доставени и одговорите на понудите во кој не известуваат за следново: од Прага не известија дека понудата не им одговараат условите наведени во поканата, бидејќи претежно станува збор за уметничко дело, фирмата „Mosoblereserve“ – Москва, понуди цена 48.516 (четириесет и осум илјади петстотини и шеснаесет) евра за една фигура, а целосниот износ за изработка и транспорт на сите 40 восочни фигури ќе чини 1.940.640,00 евра.

Амбасадата на Република Македонија во Украина веднаш по добивањето на Понудата остварила контакт со претставникот на компанијата Специјална опрема во Украина и нивниот договорен партнери, украинскиот Музеј на восочни фигури, кои што изразиле интерес за соработка.

Доказ 12: Писма од амбасадата на Република Македонија во Украина

На оваа понуда, меѓу другите, фирмата Специјална опрема во Украина и нивниот договорен партнери, украинскиот Музеј на восочни фигури, поднесоа понуда до МК, во која е дадена цената за изработка на една восочна фигура која изнесува 698.973,00 денари, при што е образложено по ставки што се опфаќа понудената цена. Со оглед на тоа што доставената понуда беше прифатлива за МК, Комисијата ги разгледа пристигнатите документи и му предложи на министерот да донесе Решение за избор по што се пристапи кон склучување Договор.

Доказ 13: Јавна набавка постапка со преговарање бр.59/07 со целокупна документација и преписки

Во период од една година, тимот од историчари задолжени за хронолошката презентација на историјата на Република Македонија предложи да се дополни поставката со нови ликови, за што се создаде потреба од почнување на нова постапка за јавна набавка.

На крајот на 2008 година Министерството за култура објави јавен оглас со отворена постапка за изработка на нови 65 восочни фигури. На

Јавниот повик се јави само еден понудувач, економскиот оператор Специјална опрема - Скопје. По разгледувањето на целокупната пристигната документација и извршената евалуација, Понудата на единствениот економскиот оператор Специјална опрема за Комисијата беше во целост прифатлива и му предложи на министерот да донесе Решение за избор бр. 44-171/6 од 02.02.2009 година, по што се пристапи кон склучување на Договор со единствениот учесник во постапката.

Доказ 14: Јавна набавка Меѓународна Отворена постапка бр. 79/8 со целокупна документација

Наодот дека цената на восочните фигури од вториот договор е повисока за 53% од првиот договор не е точна, а тоа се потврдува и со доставеното известување од економскиот оператор дека ова зголемување произлегува од сменетите пазарни услови, односно зголемените цени на сите материјали потребни за изработка на восочните фигури, односно во текот на реализацијата на првиот Договор фирмата Специјална опрема за првпат реализирала ваков вид јавна набавка, па согласно со тоа, исклучиво во втората јавна набавка ги воочила сите недостатоци и недоследности кои иделе на нејзина штета, што резултирало со корекции во втората јавна набавка кои се одразиле на цената на чинење на една восочна фигура. Во Анализата која Министерството ја побара од фирмата, детално се образложени ставките каде имало промена на цените и причините кои довеле до тоа. Односно ако се види нивната пресметка во реализацијата на првиот и вториот договор, со сите пресметани трошоци и давачки, ќе се увиди дека една восочна фигура во просек чини 13.504 евра, а остатокот од сумата го сметаат за заработка на фирмата.

Бидејќи постои сомнек во реалноста на цените што го изразува Комисијата која вршеше ревизија на работењето на Министерството за култура, факт кој го загрижува Министерството, би ви биле благодарни доколку Државниот завод за ревизија ја испрати истата Комисија или за оваа намена ќе формира нова за да изврши Ревизија во фирмата Специјална опрема во делот на набавката на восочните фигури, за целосно расветлување на случајот, што ќе биде во полза на двете страни.

Доказ 15: Допис од фирмата Специјална опрема и Анализа за трошоци за восочни фигури доставена од Специјална опрема ДОО – Скопје

Што се однесува на наводот дека склучениот договор со економскиот оператор е непрецизен и дека во него се јаброени само елементите кои ја сочинуваат вкупната цена на чинење на една фигура, цената на транспортот на фигурата до Скопје, на костимографијата и останатите административни и манипулативни трошоци, Министерството за култура смета дека овој навод на ревизијата е неточен бидејќи во трговијата постои практика еден предмет да се набавува под цена „Франко Скопје“, а и во тендерската документација во точка 4.3.2 прецизно е наведено што сè треба да содржи цената на една изработена восочна фигура, цитираме: „Понудената цена треба да ги вклучува сите трошоци и попусти на економскиот оператор, да биде исказана без данок на додадена вредност кој се исказува посебно“. Посебно истакнуваме дека во приложениот модел на договор кој е составен дел на тендерската документација и кој треба да биде потврден од економскиот оператор при доставување на понудата деcidно е наведено што се поддржи цената. Цитираме: „изработката на __ восочни фигури предмет на овој Договор да ги реализира и изработи на начин во сè како во проектната програма која е составен дел на Тендерската документација _____ од _____ 20__ година, доставената Понуда заведена под арх. бр. _____ од _____ 20__ година, кои се во прилог на овој Договор;

- изработка на костими за восочните фигури предмет на овој Договор во сè согласно барањето со опис доставено од страна на Набавувачот.
- транспортирање на комплетно изработените __ восочни фигури до Скопје и нивна достава на адреса која ќе ја посочи Набавувачот.
- обезбедување на сите потребни административни и манипулативни процедури во врска со предметот на набавката“.

Притоа напомнуваме дека ниту во Законот за јавни набавки не постои одредба со која сме обврзани да бараме разложена цена по ставки, а по конкретна јавна набавка согласно со Законот се бодува вкупната цена.

Министерството за култура назначува дека и во понудата цената е образложена - што сè опфаќа вкупната цена на чинење на една восочна фигура.

Во реализацијата на овој проект за восочни фигури наменети за Музејот на македонската борба за државност и самостојност, Музеј на ВМРО и Музеј на комунистичкиот режим, Министерството за култура, не само што постапило согласно со законските прописи, туку и како добар домаќин се грижело за рационално и економично користење на буџетските средства.

Во интерес на целосно расветлување на предметниот наод, за кој основано тврдиме дека не е точен, во прилог ви ја доставуваме целокупната документација на Министерството за култура, со сите преписки со посочените субјекти.

Доказ 16: Изводок од Тендерската документација бр. 39-12820/3 од 12.11.2008 год. и модел на договор

Проект: Изградба на концертна сала за Македонската филхармонија

13. Во однос на забелешките од точката 4.3.3., а во врска со забелешките за склучениот Анекс-договор за дополнителни и непредвидени работи за објектот Македонска филхармонија Скопје, укажуваме на следново: овој анекс-договор е направен во согласност со Законот за јавните набавки, односно се исплатени средства не повеќе од 30% од вредноста на Основниот договор и тоа е направено од причина што по извршената ревизија на ИЗИС е констатирано дека е потребна поголема статичка безбедност поврзана со челичната (лушпа-покрив) конструкција којашто треба да се врзе само на две точки од конструкцијата. За тоа требаше да се зголеми арматурата и марката на бетонот. Не се точни наводите на ревизијата дека е предизвикана промена на карактеристиките на градбата, поради што количините кои се дадени во оригиналната предмер-пресметка се нереални и потценети - карактеристиката на градбата останува и градбата ќе биде и понатаму Македонска филхармонија. Министерството за култура не ја менува градбата, туку напротив, поради сложеноста на овој објект, мораше да се извршат дополнителни анализи, од акустика и од статичка стабилност, а Министерството за култура, како инвеститор, и понатаму ќе продолжи да ги презема сите мерки согласно со Законот за градење и светските стандарди за статичка стабилност на објектот, кои се погоре објаснети и, нормално, барањето на акустиката како најголем аргумент за овој објект, бидејќи во спротивно, без акустика, ќе се наруши функцијата на објектот.

14. Во однос на забелешките од точката 4.3.4. за начинот на ангажирање на господинот Јорг Кумел како експерт по акустика, ве информираме дека на изготвениот проект за акустика од страна на најстручниот во оваа област во Р. Македонија, г. Трајко Трајков, се најде забелешка од пошироката експертска јавност дека во делот на акустиката на концертната сала Министерството за култура ќе мора да консултура експерт од оваа област, бидејќи станува збор за доста комплексен објект, бидејќи доколку се дојде до промашување во овој дел, концертната сала нема да ја има потребната

намена. По долготрајни напори да се најде експерт за акустика за концертни сали, Министерството за култура стапи во контакт со г. Јорг Кумел по препорака на директорката на Македонската филхармонија Мaja Чаначевиќ.

Доказ 17 : Писмо од Македонската филхармонија

По остварениот контакт со господинот Кумел, беше замолен да дојде во Република Македонија и да даде само свое видување на проектот од аспект на акустика, односно дали изработените проекти за електрика, машинство од страна на Македонија проект ќе влијаат на акустиката на концертната сала. По разгледувањето на проектите, господин Кумел најде забелешка дека во делот на машинството ќе мора да се разработи проектот за да се добие акустичен простор што ќе соодветствува на една концертна сала.

За ваквиот негов ангажман, Министерството за култура нема исплатено парични средства и нема направено оштетување на буџетот. Ангажманот на г. Јорг Кумел, со богата експертска референца, во чија работна биографија е содржано и реконструкцијата на Большој театар, е во согласност со член 11 став 4 од Законот за културата според кои министерот за култура може да именува надворешни соработници за реализација на определени проекти од национално значење за културата.

По ова, а имајќи ги предвид укажувањата на експертот, Министерството за култура ја согледа потребата и неопходноста и одлучи, во интерес на изградбата на ваквиот објект, да спроведе меѓународна отворена постапка по чие законско спроведување, согласно со закон, е склучен договор со единствениот учесник во постапката - економскиот оператор „MULLER-BBM INTERNACIONAL GMBH“. Не е точен наодот дека само формално е спроведена постапката за јавна набавка, од причина што станува збор за објавена меѓународна отворена постапка, а Министерството за култура не може да предвиди дека на конкретната јавна набавка ќе се јави само еден економски оператор, односно право на учество имаат сите заинтересирани учесници. Учество на економскиот оператор „MULLER-BBM INTERNACIONAL GMBH“ во никој случај нема поврзаност со остварените консултации (односно првично да даде негово согледување за изготвениот проектот за машински инсталации и неговото влијание на акустиката на концертната сала) ниту пак е на штета на конкурентноста на економските оператори со оглед на тоа што се работело за отворена меѓународна постапка.

Министерство за култура потенцира дека г. Кумел беше ангажиран само да даде видување на проектот ценејќи го неговото знаење во оваа област, за што не доби никаков паричен надомест, а Предметот на јавната набавка за

која што е избран економскиот оператор „MULLER-BBM INTERNACIONAL GMBH“ е изработка (проектирање на основен и изведбен проект вклучувајќи го и проектанскиот надзор за просторна акустика заедно со акустични мерења и градежна физика за објектот Македонска филхармонија Скопје, и во ништо не кореспондира со услугите што ги има претходно дадено Јорг Кумел на Министерството за култура.

**Доказ 18: Јавна набавка бр. 81/08 Меѓународна отворена постапка
20/08 за изработка на основен и изведбен проект за акустика**

Проект: Изградба на „Театар Велес“

15. Во однос на забелешките од точката 4.3.6 за проектот: Изградба на објект „Театар Велес“, ве известуваме дека во согласност со Договорот за изменување и дополнување на Основниот договор, којшто Министерството за култура го има склучено со самиот изведувач на работите заведен под наш арх. бр. 44-8/214 од 30.09.2010 година, тој се однесува само за продолжување на рокот за изведување на работите, а врз основа на предлог од внатрешната ревизија на Министерството за култура согласно со оправданите причини наведени во самиот овој договор. Со овој договор не се опфатени вишочите на позиции и количини од причини што тоа е веќе регулирано со одредбите на основниот договор во согласност со член 73 став 2 и нема потреба од повторување на истото со склучување на нов договор.

Доказ 19: Договор бр. 44-8/214 од 30.09.2010 год. и Договор бр. 39-300/36 од 15.05.2008 год.

Износот на основниот договор бр. 39-300/36 од 15.05.2008 год. за изведување на градежен дел со партерно уредување, електротехнички, термотехнички и хидротехнички инсталации и инсталации за ХТЗ и ППЗ за објектот Театар во Велес, склучен со „ЕУРОПРОЕКТ“ ДООЕЛ Тетово, изнесува 124.530.414,00 денари.

1. Спогодбите со кои се раскинува дел од Договорот се следниве:

- Спогодба бр. 44-6229/1 од 13.04.2010 год. за спогодбено раскинување на дел од договорот за позиција 4.1 и 4.2 од ред. бр. IV , Челични конструкции од Предмер и пресметката на техничките карактеристики на работите (спецификација), во вредност од 2.856.011,50 денари.

- Спогодба бр. 44-8/121 од 21.06.2010 год. за спогодбено намалување на вредноста од член 6 став 1 на Договорот за износ од 196.540,27 денари.

- Спогодба бр. 44-8/122 од 21.06.2010 год. за спогодбено раскинување на дел од договорот за позиција 10.1 од ред. бр. X , Фасадна алуминиумска столарија од Предмер и пресметката на техничките карактеристики на

работите (спецификација) без последната Ф26 Ф100 вент. решетка, во вредност од 4.477.302,36 денари.

- Спогодба бр. 44-8/131 од 24.06.2010 год. за спогодбено раскинување на дел од договорот за позиција 8.3 и 8.4 од ред. бр. VIII , Фасадерски работи и позиција 15.9 од ред. Бр. XV, каменорезачки работи од Предмер и пресметката на техничките карактеристики на работите (спецификација) во вредност од 4.975.519,56 денари.

- Спогодба бр.48-4549/1 од 29.03.2011 год. за намалување на вредноста на договорот за позиции кои нема да се изведуваат и Анекс-договор бр. 48-4549/2 од 29.03.2011 год. за измена и дополнна на Договорот во вредност од 26.203.182,70 денари.

Доказ 20: Спогодба бр. 44-6229/1 од 13.04.2010 год.

- Спогодба бр. 44-8/121 од 21.06.2010 год.
- Спогодба бр. 44-8/122 од 21.06.2010 год.
- Спогодба бр. 44-8/131 од 24.06.2010 год.
- Спогодба бр. 48-4549/1 од 29.03.2011 год.
- Анекс-договор бр. 48-4549/2 од 29.03.2011 год.

Договори за изменување и дополнување на Договорот со кои се дополнува основниот договор се следниве:

- Договор бр. 44-6224/9 од 10.06.2010 год., за изменување и дополнување на Договорот за изведба на променетите позиции од дел IV точка 4.1 и 4.2, Челични конструкции, согласно предмер-пресметката во Понудата арх.бр. 44-6224/3 од 19.04.2010 год., во вредност од 5.393.388,24 денари.

- Договор бр. 44-11243/11 од 13.09.2010 год., за изменување и дополнување на Договорот, за изведување на променетите позиции од предмер пресметката од основниот Договор за надворешна фасадна алуминиумска столарија, согласно предмер-пресметката во Понуда арх.бр. 44-11243/6 од 31.08.2010 год., во вредност од 9.800.443,74 денари.

Доказ 21: Договор бр. 44-6224/9 од 10.06.2010 год.

- Договор бр. 44-11243/11 од 13.09.2010 год.

Вкупниот износ на склучените спогодби со кои се раскинува Основниот договор изнесува 38.708.556,12 денари и износот на Основниот договор изнесува **вкупно 85.821.858,00** денари.

Вкупниот износ на договорите за изменување и дополнување на Основниот договор изнесува **15.193.831,98** денари, што претставува 18% од дозволените 30% согласно со закон.

Според горенаведеното, не станува збор за надминување на лимит од 30% од вредноста на Основниот договор, на којшто се повикувате во точката

4.3.6 од вашиот Нацрт-извештај, туку станува збор за 18% од дозволените 30% од вредноста на Основниот договор.

Во согласност со тоа, во конкретниот случај нема да дојде до реализација на вкупно дозволените 30% согласно со закон, туку ќе се реализираат 18% и со тоа нема да дојде до надминување или исцрпување на лимитот од 30% од вредноста на Основниот договор.

Истовремено, ве информираме дека Договорот бр. 44-11217/12 од 27.10.2010 год. за изведба на мермерна фасада, којшто е склучен со истиот носител на набавката, е по спроведена нова постапка за јавна набавка со отворен повик во 2010 година и тој не е составен дел на Основниот договор како што се повикувате вие во точката 4.3.5 став 2 од Нацрт-извештајот.

Доказ 22: Договор бр. 44-11217/12 од 27.10.2010 год.

Проект: Превод на литературни дела на добитници на Нобелова награда

16. Во однос на точката 4.3.7 од Нацрт-Извештајот која се однесува на реализација на проектот: Издавање на дела од добитници на Нобелова награда, ве известуваме дека Министерството за култура стапи во контакт со изабраниот економски оператор од кој беше побарано да даде писмено објашнение во однос на начинот на потстапувањето со отстапениот тираж од 20% кој што се наоѓа кој истиот, на кое барање е одговорено дека економскиот оператор нема остварено дополнителна заработка во однос на овој тираж економскиот оператор го иам дадено како подарок на свои соработници и деловни партнери со кои соработува и како доказ за истото ви приложуваме известување со приложени докази дека останатиот тираж е даден на подарок. Остатокот на тиражот којшто се уште се наоѓа кај економскиот оператор ќе биде вратен во Министерството за култура со цел за запазување на законитоста во овој случај.

Проект: Поставување на 35 уметнички скулптури во централното градско подрачје Град Скопје

17. Во однос на забелешките од точката 4.3.8., како дел од конкурсот за изработка на скулптури се и избраните релјефи за објектот „Порта“ кои стручно спаѓаат во категоријата скулптури. Терминолошки скулптурите се разграничени од меморијалните споменици и спомен-обележјата коишто се дефинирани во Законот за меморијалните споменици и спомен-обележјата и со Законот за градење. Вака предвидените релјефи се поставуваат на објектот „Порта“, кој во никој случај, и според намената и според содржината, не може да се категоризира како меморијален споменик. Имено, со подигањето на меморијални споменици и спомен-обележја се

одбележуваат значајни настани и личности од историјата и културата на Република Македонија, а скулптурите се чисто уметничко дело и визија на самиот автор.

Министерството за култура, бидејќи не постоеше друга локација ниту, пак, можеше да одбере друга, ја прифати локацијата што ја даде општината Центар, согласно со ДУП „Мал ринг“, а за да се реализира ова уметничко дело, Министерството мораше да го зголеми и неговиот габарит поради неговото вклопување во просторниот амбиент. Не станува збор за измена на избраното идејно решение, а трошоците потребни за изработка на скулптурите се реални и објективни.

Доказ 23: Целокупна хронолошка коресподенција со Општина Центар и авторот на „Портата Македонија“ скулптор Валентина Стевановска

Министерството за култура во однос на точката 6.1.1 каде државниот завод за ревизија изнесува став дека проектите кои сеуште се во фаза на изградба извесно е „е дека МК ќе пристапи кон скучување на дополнителни договори е паушален, и не е поткрепен со аргументи“, ваквата ваша констатација е во спротивност со Законот за јавни набавки, бидејќи не случајно во член 99 законодавецот и соодветно ја регулирал ситуацијата на дополнителни и непредвидени работи, согласно со меѓународните искуства за оваа проблематика. Ваквата ваша констатација во никој случај неможе да се препишне како слабост на Министерството за култура во реализацијата на јавните набавки.

Врз основа на напред наведеното Министерството за култура, повторно укажува дека изнесената констатација „негативно мислење“, не кореспондира со фактичката состојба за јавните набавки во Министерството за култура.

Молиме Државниот завод за ревизија при изработката на Конечниот извештај да ги има предвид и погоре изнесените коментари на Министерството за култура.

II Нацрт-извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи и Ревизија на усогласеност за 2010 година на сметка на основен Буџет

18. Во однос на забелешките под точка 4.1.1, истакнуваме дека извршените исплати по основ на угостителски услуги не се однесуваат на лицето кое патува во странство туку истите се однесуваат на исплати за угостителски услуги за гости на Министерството за култура (уметници,

амбасадори, претставници од министерствата за култура од земјата во која се реализира манифестијата, новинари и сл), кои учествувале во реализација на манифестиите кои се одржуваа во странство во 2010 година. Напоменуваме дека се работи за поголем број на проекти кои се реализираа во странство заради промоција на македонската култура.
Прилог:сметки

Доказ 24: Сметки и фактури

19. Во однос на точката 4.3.1 која се однесува на реализацијата на проектот: Изградба на објект Стар театар во Скопје, за авансна исплата на финансиски средства на носителот на работите на изградба на објектот Стар театар во Скопје, го даваме следниов одговор со приложени докази:

Имено, во согласност со изготвената Тендерска документација бр.26-6132/3 од 16.10.2006 година за реализација на овој проект, Министерството за култура претходно, во самата тендерска документација во точката 6.5 има предвидено дека може да се дозволи авансно плаќање согласно со Законот за јавни набавки, а во тој случај извршителот на работите се обврзува да достави претходно банкарска гаранција за износот на примениот аванс.

Ова е предвидено и во членот 26 од приложениот модел на договор кон тендерската документација каде што е дадена можност за сите учесници кои ќе се јават на огласот доколку е побарано, изведувачот на работите задолжително пред исплата на авансот да обезбеди банкарска гаранција во висина на исплатениот аванс и износот не може да биде поголем од 10% од вредноста на договорот.

Доказ 25: Извадок од Тендерската документација бр. 26-6132/3 од 16.10.2006 год и извадок од Модел на договор

Овој модел на договор е потписан од изведувачот на градежните работи кога ја имал доставено својата понуда на јавното отворање и не може дополнително да се менува или дополнува согласно со Законот.

Во овој период, 2006/2007 година, беше во сила претходниот Закон за јавни набавки („Службен весник на РМ“ бр. 19/04) и во член 88 од овој закон е децидно утврдено дека во договорот, а не во образецот на понуда се предвидува давање на банкарска гаранција како средство со кое изведувачот се обезбедува дека понудувачот навремено, квалитетно и според условите од договорот ќе ја изврши набавката. Авансното плаќање се врши во услови кога на пазарот не може да се набават производи и услуги и кога со тоа се постигнува пониска продажна цена. За субјектите од член 1

на овој закон авансот не може да биде поголем од 20% од вредноста на договорот. Набавувачот пред исплатата на авансот задолжително обезбедува банкарска гаранција од понудувачот во висина „на договорениот аванс“, односно како што се толкува и самата оваа одредба, она што е договорено согласно со потпишаниот модел на договор, а не кон она што требало да го побара во образецот на понуда самиот економски оператор според вашата нотирана забелешка во доставениот Нацрт-извештај.

Ако се погледне тендерската документација, приложениот модел на договор, како и склучениот договор, ќе се види дека Министерството за култура можноста за исплатата на аванс ја предвидел претходно во тендерската документација и во приложениот модел на договор за сите учесници кои ќе се јават на огласот и според тоа не можело дополнително да изврши промени во делот на неисплаќање кога тоа е веќе побарано од страна на самиот економски оператор со потпишување на приложениот модел на договор.

Имено, пред исплатата на авансот, самиот изведувач на градежните работи доставил до Министерството за култура Банкарска гаранција за авансно плаќање бр. 6458.7 од 26.01.2007 година издадена од Комерцијална банка АД Скопје со што се исполнети условите од тендерската документација, склучениот договор и членот 88 став 4 од претходниот важечки Закон за јавните набавки. Извршена е исплатата на авансен износ од 10% од вредноста на договорот што влегува во дозволените 20% кои Законот ги предвидува и ги дозволува.

Доказ 26: Банкарска гаранција бр. 6458.7 од 26.01.2007 год.

Во конкретниот случај нема повреда на членот 140 точка 5 од ЗЈН („Службен весник на РМ“ бр. 136/07, 130/08, 97/2010 и 53/2011) на кој што се повикувате од причина што овој член се однесува на новиот Закон за јавните набавки и се применува во постапки на јавни набавки кои се спроведуваат по неговото влегување во сила на 01.01.2008 година, а оваа постапка на јавна набавка е спроведена и завршена согласно со претходниот важечки Закон за јавни набавки, при што во самиот модел на договор се предвидува барање на дозвола на авансно плаќање и со негово потпишување од страна на економскиот оператор и приложен кон својата понуда, а не истиот да се побара во Образецот на понуда.

Доколку се погледне Образецот на понуда што е изготвен од Бирото за јавни набавки согласно со моделот на Тендерска документација за отворен повик во тој период, ќе се види дека во него самиот законодавец не предвидел место и можност и за побарување на авансно плаќање, туку

предвидел ова законско право да се утврди во тендерската документација и во моделот на договор кон тендерската документација.

Доказ 27: Образец на понуда

Имајќи го предвид претходно наведеното, сметаме дека е неоснован ревизорскиот наод којшто е нотиран во точката 4.3.1 од Нацрт-извештајот бидејќи Министерството за култура ниту направило промена на прифатената понуда ниту дозволило и понудило таа да биде променета или дополнета од економскиот оператор, поради што бараме таа да биде отстранета во Конечниот извештај.

Во делот за остатокот на исплата на аванс од 8.000.000,00 денари, ве известуваме дека Министерството за култура пристапило кон исплата на овој износ согласно со Заклучокот на Владата на РМ бр.19-17/116 од 26.12.2007 година, за кој износ Министерството за култура обезбедило и Банкарска гаранција бр. 8738.2 од 26.12.2007 година од изведувачот на работите „Бетон Штип“ и за овој исплатен износ има обезбедено гаранција.

**Доказ 28:Заклучок на Владата на РМ бр.19-17/116 од 26.12.2007 и
Банкарска гаранција бр.8738.2 од 26.12.2007 год.**

III Нацрт-извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи и Ревизија на усогласеност за 2010 година на сметка на основен Буџет 63119

20. Во однос на забелешките под точката 3.1.1 според која приходот остварен од издавање деловен простор под закуп е приход на Буџетот на Република Македонија и Министерството за култура имаше дилема околу сметката на која треба да се уплатуваат приходите од издавање на недвижни ствари под закуп. Поради оваа дилема, а во врска со членот 7 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи, според кој средствата остварени од продажбата, размената, закупот или давањето на користење на стварите се приход на Буџетот на РМ, доставивме допис до Министерството за финансии за мислење. Министерството за финансии достави мислење бр. 07-18911/2 од 27.09.2006 година во кое укажа дека со оглед на тоа што Министерството за култура има право на користење на просторот, средствата остварени од закуп на просторот се приход на Министерството за култура.

Доказ 29: Мислење од Министерството за финансии бр. 07-18911/2 од 27.09.2006 год.

РЕЗИМЕ

Министерството за култура во изминатиот период покрај неговите редовни надлежности утврдени во член 26 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00 и 44/02) и во позитивните законски прописи од областа на културата, реализираше и бројни капитални проекти кои значеа збогатување на постојната инфраструктура со нови градби и со културни содржини кои ќе придонесуваат кон збогатување на културниот живот во Република Македонија. Реализацијата на ваков вид на градби и во таков обем досега не е спроведен во РМ. Оваа задача за Министерството за култура претставуваше особен предизвик, пред се заради можноста да се остварат долгочочните заложби на сите учесници во културниот живот за достојна инфраструктура како основа за создавање на врвни културни вредности. Во насока на реализација на наведената заложба Министерството за култура со особена внимателност, посветеност, доследно почитување на законската регулатива и рационалното користење на буџетските средства ги реализирше наведените проекти. При тоа процесот на реализација беше проследен со максимално респектирање на сите меѓународни стандарди и нормативи од областа на градежништвото.

Дополнителна тешкотија во реализацијата претставуваше и тоа што се реализираа градби кои по својата конструкција и намена се особено специфични и за кои во Република Македонија не постоеа ниту практични, а за дел од нив ниту теоретски искуства. Во вакви услови Министерството за култура остваруваше и дополнителни стручни консултации со странски експерти. Благодарение на огромната посветеност на вработените во Министерството за култура се реализираа и градби како „Спомен Куќа на Мајка Тереза“-Скопје, „Спомен куќа на Тодор Проески“-Крушево, Музејски комплекс „Музеј на македонската борба“-Скопје, кои со своите архитектонски вредности веќе се етаблираа во современите достигнувања во архитектурата на меѓународно рамниште. За врвните културни содржини кои се реализираат во наведените објекти зборува нивната огромна посетеност.

Министерството за култура и во следниот период ќе продолжи со реализацијата на објектот на Стариот театар во Скопје, Македонската филхармонија, Театарот во Велес и сите други објекти кои тековно се реализираат.

Во прилог на фактот дека Министерството за култура наведените градби ги реализирше со доследна примена на законската регулатива зборува и податокот дека во многу наврати оствари и непосредна усна и

писмена комуникација со Бирото за јавни набавки, како дополнителна помош во преиспитување на правните ставови по одредени прашања.

На увид на ревизорите беше дадена обемна и систематизирана документација за сите јавни набавки на Министерството за култура.

Министерството за култура е секогаш отворено за соработка и забелешките укажани за неговата работа кои се аргументирани секогаш ги прифаќа добронамерно, ценејќи дека истите може да придонесат кон подобрување на работата на Министерството.

Но забелешките изнесени во Нацрт-извештаите на Државниот завод за ревизија-Скопје не се прифатливи за Министерството за култура. Квалификацијата дека Државниот завод за ревизија изразува „негативно мислење“ како генерална оценка за целокупната работа на Министерството за култура, на целокупната реализација на оваа вредна заложба на Министерството за култура и дава една сосема друга димензија, како за Министерството култура, така и за пошироката јавност која изрази огромна радост и задоволство под однос на предметните градби.

Министерството за култура уште еднаш потенцира дека дел од забелешките изнесени во Нацрт-извештаите се во функција на потребата од подобрување на законската регулатива, бидејќи позитивностите и слабостите во практичната реализација на законската регулатива можат да се согледаат исклучиво преку нејзината практична имплементација.

Во оваа насока замолуваме наведените коментари дадени од Министерството за култура да бидат детално проучени од ревизорите и да се изгради став и квалификација за работата на Министерството за култура што ќе кореспондира со фактичката состојба на примената на законската регулатива при реализацијата на јавните набавки.

Напоменуваме дека вашата генерална констатација за „негативно мислење“ како генерална оценка за целокупната работа на Министерството за култура, ќе фрли сомнеж и мислење кај пошироката јавност дека реализацијата на сите капитални инвестиции се спроведувала спротивно на Законот и останатите прописи. Дел од овие капитални инвестиции се готови и истите можете да ги посетите за да увидите колкав труд е вложен во реализација на истите. Затоа, би ја запрашале Комисијата што вршеше ревизија на целокупното работење во Министерството за култура да ни одговори дали во Министерството за култура се почитувале и доследно применувале законите.

Министерството за култура смета дека во Одговорот во врска со нацрт-извештаите се дадени аргументирани обзложенија и се приложени докази кои ќе ги прифатите во Конечниот извештај.

Со почит,

Подготвија:
Л. Лазарова
В. Илиевска
С. Ристовска
Ѓ. Трајковска

Прилог 2

Одговор на забелешки по Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор

На ден 07.11.2011 година под архивски број 21-130/7 добиени се забелешки на Нацрт извештајот за извршена ревизија на Овластениот државен ревизор од Министерството за култура, сметка на основен буџет 637-10. Забелешките се разгледани од страна на ревизорскиот тим и по истите е констатирано следново:

1. Забелешката која се однесува на наодот во точката 4.1.1. од Нацрт извештајот во врска со извршени исплати по основ на угостителски услуги **не се прифаќа** од причини што истата претставува образложение за дел од утврдените состојби од ревизијата и не изнесува дополнителни аргументи кои би го побиле наодот.
2. Забелешката која се однесува на наодот во точката 4.3.1. од Нацрт извештајот во врска со исплатениот аванс во висина од 17% од висината на склучениот договор за изградба на објектот „Стар Театар – Скопје“ **делумно се прифаќа**. Од текстот на наодот се брише реченицата „Склучен е договор со носителот на работите во кој е предвидена исплата на аванс во висина од 10%, што значи надвор од условите во прифатената понуда што не е во согласност со член 140 т.5 од ЗЈН според кој не смеат да се бараат, нудат или допуштаат никакви промени во понудата, освен исправка на аритметички грешки“. Во текстот на наодот се вметнува реченицата „Во тендерската документација и склучениот договорот со изведувачот на работите предвидени се одредби за исплата на аванс во висина од 10% од вредноста на Основниот договор доколку изведувачот на работите побарал исплата на аванс (член 26 од склучениот договор), меѓутоа со понудата за учество во постапката за јавни набавки избраниот економски оператор се изјаснил дека не бара исплата на аванс“. Дополнителниот износ во висина од 8.000 илјади денари е неоправдано исплатен со оглед на тоа што согласно Заклучокот на Владата на РМ од 27.12.2008 година се бара претходно да се обезбеди финансиска документација (времени ситуации, фактури) за извршени работи. МК до овој датум нема добиено ваква документација од страна на изведувачот на работите. Членот 88 од ЗЈН (Сл Весник на РМ бр.19/04) се однесува за авансно плаќање на производи и услуги, но не и за работи. Дефиниција за поимите употребени во овој закон е дадена во член 2 од истиот закон.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор
